

Sådan kommer du støjhelvedet til livs

Alt omkring os støjer, når vi skal lytte på mellem- eller kortbølge

Fjernsynet. Videomaskinen. Dvd-afspilleren. Satellitmodtageren. Bredbåndsforbindelse. Computeren. Elsparepærerne. Fruens hårtører.

Vi lever i et elektrisk støjhelvede, som i højere og højere grad er med til at spolere, når vi lige akkurat skal høre et ID fra en fjernt beliggende radiostation.

For 25 år siden var det lysdæmpere og disco-lys, der gav elektrisk radio i radioen.

Siden kom elsparepærer, der lagde et støjtæppe hen over hele båndet, og siden er kommet en bred vifte af elektronisk udstyr, der forpester enhver bølgelængde, enhver kHz, enhver radiostation.

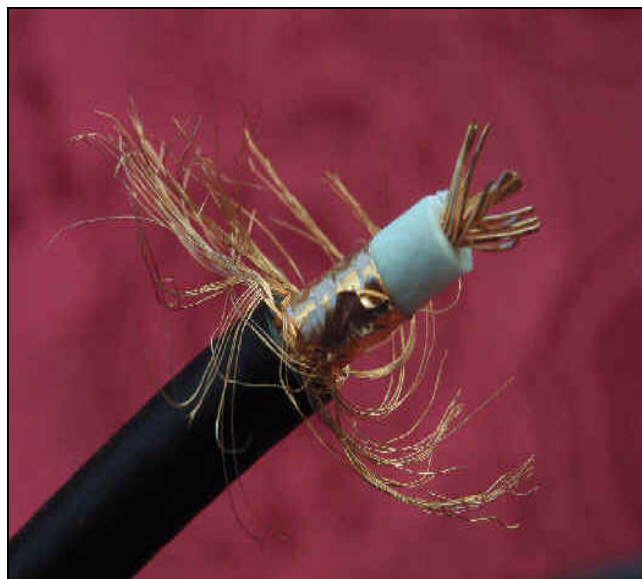
I dag er det nærmest et under, at vi overhovedet kan få signaler igennem, for selv et fjernsyn med den lille røde lysdiode i standby-mode giver støj.

En satellitmodtager har jeg endda oplevet give støj på mange frekvenser på mellembølgebåndet, så det er umuligt at høre selv de kraftigste oversøiske radiostationer. Og endda til trods for, at jeg har taget så mange forholdsregler som muligt.

Forholdsreglerne mod at mindske støjhelvedet er koaxkabler. Skærmede, isolerede koaxkabler, som gerne flere gange undervejs til antennen har en ordentlig jordforbindelse.

Det gælder nemlig om at have koaxkabler helt fra modtageren og ud til antennerne. Eventuelt kan det gå via en antenneomskifter, så man kan vælge mellem flere forskellige antenner.

Personligt har jeg en antenneomskifter til seks antenner. Herfra går seks koaxkabler ud gennem vinduet, langs husmuren og derfra i jorden. Det er ikke nødvendigt at grave kablerne ned, men gør man det alligevel er man endnu mere sikret imod støj. Til gengæld risikerer man, at kablerne bliver ødelagt af fugt efter nogle år.

Koaxkabler direkte fra radioen ud til antennen er med til at mindske støjhelvedet, vi alle er omgivet af. Det er trods alt en billigere og nemmere løsning end at flytte til et støjfrit miljø, som nærmest er umuligt at finde - måske med undtagelse af fugleyngleområdet Tipperne ved Ringkøbing Fjord. Her er ingen elektricitet.

Ude ved antenner er det ikke nok bare at tilslutte lederen i kablet til en ledning.

Jo, man kan godt gøre det, men signalstyrken er svag. En ledning til radiomodtagelse er typisk omkring 600 ohm. Koaxkablet er 50 ohm. Derfor passer tingene ikke sammen og resultatet er, at signalstyrken vil være meget svag.

Derfor er det nødvendigt med en balun, der omsætter 50 ohms-kablet til 600 ohm, og hvor det samtidig er muligt at tilslutte et jordspyd.

Baluns fås i mange forskellige størrelser og priser, men kan også laves selv. En anvisning kommer senere i DX-Fokus på, hvordan du for under 100 kroner kan lave din egen balun.

(Bjarke Vestesen)